

Пазарът на витамини в Казахстан

През 2025 г. продажбите на витамини на вътрешния пазар на Казахстан са се увеличили значително. Според данни на Бюрото за национална статистика на Агенцията за стратегическо планиране и реформи на Република Казахстан (БНС АСПиР РК), от януари до ноември 2025 година в страната са продадени 381,1 тона провитамины, витамини и техните производни. Това е 2,3 пъти повече, отколкото за същия период на 2024 г., и е най-високият показател през последните години.

Като цяло, пазарът на витаминни препарати в Казахстан се развива вълнообразно от 2019 г. насам, но с постоянна положителна динамика. През 2019–2020 г. обемът на продажбите е намалял съответно с -9,2% и -8,6%. Период на растеж е започнал през 2021 г. и е продължил до началото на 2024 г., след което е последвал рязък спад от 35,6% (Фигура 1). През 2025 г. пазарът е възобновил растежа си, като е нараснал 2,3 пъти (!).

Месечните данни на БНС показват, че през есента на 2025 г. жителите на Казахстан са се подготвяли активно за зимата. През ноември на вътрешния пазар са били продадени 49,4 тона провитамины и витамини – 4,7 пъти повече, отколкото през ноември 2024 г. Значителен ръст е регистриран и през септември (10,8 пъти на годишна база) и октомври (14,4%).

Фигура 1

Факторът на епидемиологичният сезон като двигател при търсенето

Есенният скок в потреблението на витамини през 2025 г. може да е бил обусловен не само от сезонни поведенчески фактори, но и от информацията около началото на епидемиологичния сезон. От септември до октомври обществеността активно е обсъждала увеличаването на острите респираторни вирусни инфекции и началото на циркулацията на грипния щам А/Н3N2 („хонконгски грип“).

Министерството на здравеопазването на Република Казахстан е отчело увеличение на броя на острите респираторни вирусни инфекции от началото на епидемиологичния сезон и традиционното есенно-зимно покачване на случаите, особено

сред децата. Освен това, през август 2025 г. е бил одобрен набор от превантивни мерки за епидемиологичния сезон 2025-2026 г., включително ваксинация и организационни мерки в системата на здравеопазването.

На този фон медиите и експертните коментари са увеличили акцента си върху превенцията и подготовката за зимния период. Дори при липсата на директни препоръки за прием на витаминни добавки, подобни информационни съобщения биха могли да създадат усещане за повишени епидемиологични рискове сред населението и да стимулират превантивното потребителско поведение, включително повишено търсене на витамини и витаминни добавки.

По този начин епидемиологичният контекст на есента на 2025 г., заедно със сезонността, вероятно се е превърнала в един от факторите, движещи растежа на продажбите на витамини на вътрешния пазар на Казахстан.

Въпреки наличието на местна фармацевтична индустрия в страната, производството на витамини остава изключително ограничено. Според Националната статистическа служба на Казахстан, казахстанските предприятия са произвели само 2,9 тона витаминни продукти от януари до ноември 2025 г. Делът на местното производство в общия обем е 0,7% (Фигура 2).

Вноса на провитами, витамини и техните производни е достигнал 386,5 тона през същия период, което е 2,4 пъти повече в сравнение със същия период на 2024 г. Динамиката на вноса е пряко свързана с промените във вътрешното търсене. Освен това обемът на вноса е надвишил продажбите на вътрешния пазар, което показва реекспорт на някои продукти. Митническата статистика потвърждава, че от януари до ноември 2025 г. Казахстан е изнасял витамини за страни от Централна Азия, включително Узбекистан и Таджикистан.

В парично изражение общият обем на вноса на естествени и синтетични провитами и витамини от януари до ноември 2025 година възлиза на 2,6 милиарда щатски долара. Най-големите доставчици са били Съединените щати и Китай, съответно с 41,6% и 39,6% от стойността на вноса. Китай е водел по обем, което подчертава ключовата му роля в снабдяването на пазара.

Фигура 2

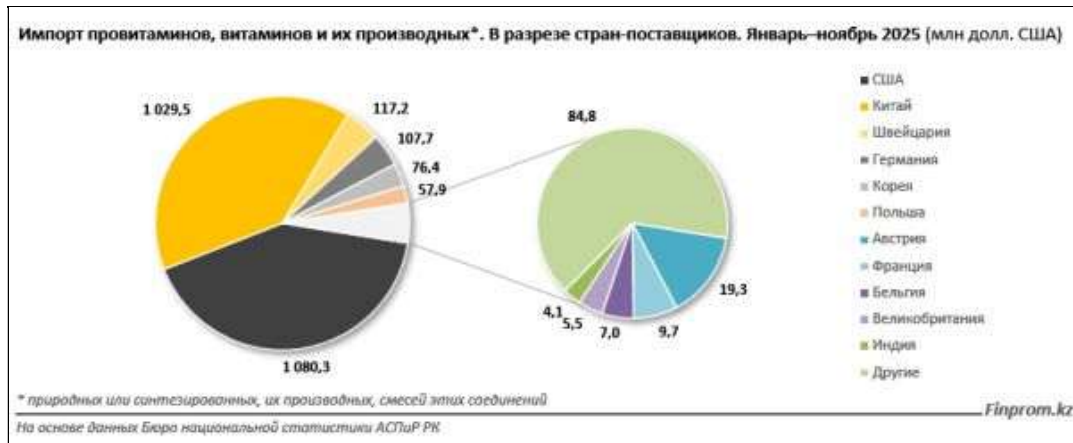

Швейцария се откроява сред другите значителни вносители. Швейцарските доставки на витамини за Казахстан през разглеждания период възлизат само на 107 кг, но стойността им е най-високата: 117,2 милиона долара. Германия е проявила силен интерес към казахстанския пазар: през първите 11 месеца на миналата година фирми от тази страна са внесли в Казахстан естествени или синтетични провитами, витамини и техните производни на стойност 107,7 милиона долара. Други страни, чиито витаминни комплекси могат да бъдат намерени в казахстанските аптеки, са Корея, Полша, Австрия и Белгия. Общо списъкът с доставчици на тези продукти се състои от 20 държави. Тази многовекторна структура на вноса позволява на Казахстан да поддържа широка гама от

витами́нни комплекси, бързо да реагира на промените в търсенето и да минимизира логистичните рискове.

Увеличението на обема на продажбите на вътрешния пазар не винаги се изразява директно в увеличено търсене от страна на крайните потребители. В някои случаи това може да се дължи на натрупване на запаси, промени в логистиката или преразпределение на потоците. Въпреки това, за пазара на витамини в Казахстан през 2025 г., общите данни сочат положителни тенденции в потреблението.

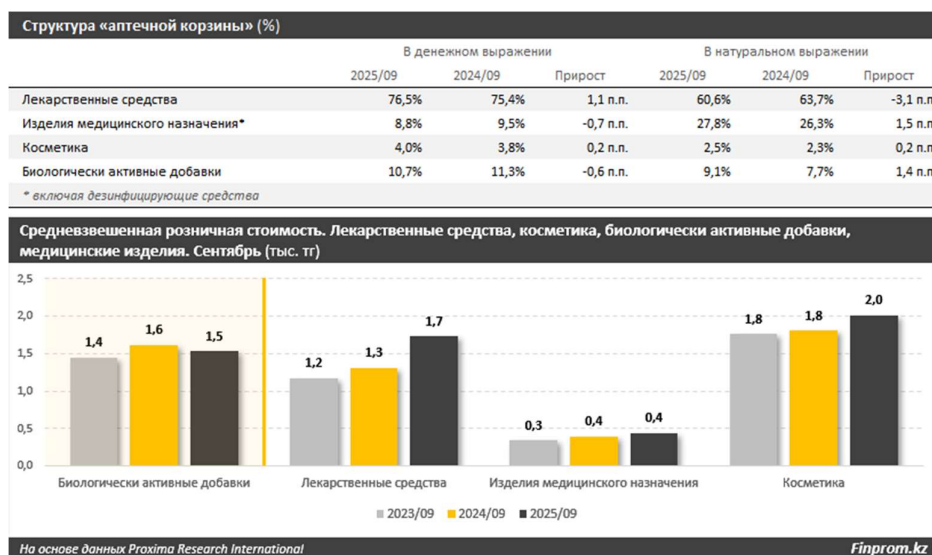
Фигура 3

Структурата на така наречената аптечна кошница в Казахстан се е променила между януари и септември 2025 година. Във физическо изражение дялът на хранителните (биологически активните) добавки, които включват витамини, се е увеличил до 9,1%, което е с 1,4 процентни пункта повече в сравнение със същия период на 2024 г. Това показва увеличение на физическия обем на покупките в тази категория, но по-често са били избирани по-евтини продукти.

Подобно заключение може да се направи и от динамиката на средната цена на една опаковка закупени хранителни добавки. Например, през септември 2025 година тя е била 1500 тенге - с 5,2% по-малко от предходната година. Като се има предвид, че цените на лекарствата и витамините в Казахстан са се повишили през 2025 година, това предполага промяна в потребителското поведение, а не ценови натиск.

Фигура 4

В парично изражение обаче тенденцията е различна: делът на хранителните добавки е намалял от 11,3% на 10,7%. Тази различна тенденция показва, че казахстанците са започнали да купуват повече витамини и добавки, но по-често предпочитат по-достъпни продукти.

По този начин данните от фармацевтичната аналитика допълват статистиката на БНС и потвърждават, че ръстът на продажбите на витамини на вътрешния пазар през 2025 г. е съпроводен с реално увеличение на потреблението, но с едновременно адаптиране на потребителското поведение към ценовата чувствителност и търсене на по-рентабилни решения.

07.04.2026г.
гр. Алмати

П

Атанас Ненов
Ръководител на СТИВ – Алмати